

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.35.190/2023/3.

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke,
Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró,
dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró,
dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró,
dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: a személyesen eljár Felperes1
Cím2

Az alperes: Alperes1 Cím1

Az alperes képviselője: név ügyvéd
cím4

A per tárgya: mezőgazdasági támogatás ügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes 15. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Debreceni Törvényszék 4.K.700.868/2023/13.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Felperes 2021. május 14-én nyújtotta be egységes területalapú támogatás (SAPS) iránti kérelmét, majd az 1. számú parcella vonatkozásában változásátvezetési eljárást kezdeményezett. Az eljárás során 2021. június 17. és 2021. november 26. napján lefolytatott helyszíni ellenőrzésekről jegyzőkönyvek készültek. Az elsőfokú hatóság megállapítása szerint a fizikai ellenőrzés alapján nem támogatható az 1. parcella, annak területe 0 ha. Ezért a támogatás kifizetése iránti kérelemnek csak részben adott helyt és 406.073 forint támogatást állapított meg. Az alperes végzésével ezt az elsőfokú határozatot megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Indokolása szerint a jegyzőkönyvekben az 1. számú tábla vonatkozásában tett megállapítások ellentmondanak egymásnak, amelyet az elsőfokú hatóságnak tisztázni kell.

[2] A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság a kérelemnek ismételten részben adott helyt, és változatlanul 406.073 forint támogatást állapított meg. Indokolása szerint a jegyzőkönyvek látszólag mondanak ellent egymásnak. Ennek az az oka, hogy a kormányhivatal 2021. június 17. napján lefolytatott helyszíni vizsgálata során megállapított hasznosítási kódot az NFK felülbírálta, az 1. tábla területét nem támogatható kategóriába sorolta, ezért az utóbbi helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvben az NFK döntése került közlésre, amit a kormányhivatalnak nem áll módjában felülbírálni. Az utóbbi helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvben az ellenőrzés dátumánál ugyancsak 2021. június 17. napja szerepel, mivel az NFK a terület támogathatóságának vizsgálata során a kormányhivatal ugyanezen a napon lefolytatott helyszíni vizsgálata során készített fényképfelvételeket vette figyelembe a döntése során. A jegyzőkönyvekben foglaltak tehát nem ellentmondást tartalmaznak, hanem a később készült jegyzőkönyv felülírja a korábban készült megállapításait. Alperes az EUJF/18-1/2023. számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. A „támogatható hektár” fogalmának meghatározása kapcsán hivatkozott az Európai Parlament és Tanács közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1307/2013/EU rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 32. cikk (4) bekezdésére.

Az elsőfokú ítélet

[3] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperesi határozatot – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

[4] Indokolása szerint a hatóságok a megismételt eljárás ellenére sem tettek eleget tényállás tisztázási kötelezettségüknek, mivel az eljárásban készült jegyzőkönyvek közötti tartalmi ellentmondást ténylegesen nem oldották fel, nem tárták fel azt a lényeges körülményt, hogy ugyanazon fényképfelvételek felhasználása mellett a hatóságok miért tettek eltérő megállapítást a terület hasznosítását, valamint gyomosságát illetően. Az a magyarázat, hogy a későbbi jegyzőkönyv felülírja a korábbi jegyzőkönyvet, nem alkalmas az ellentmondás tisztázására. A hatóság akkor hozhattak volna megalapozott döntést, ha az eltérést ténylegesen kivizsgálja, akár egy újabb helyszíni ellenőrzés lefolytatásával, akár további fényképfelvételek beszerzésével vagy a rendelkezésre álló fényképfelvételek (akár a hatóság által készített, akár a felperes által csatolt) újra értékelésével.

[5] Az új eljárás szempontja szerint a megismételt eljárásban a tényállás tisztázása során a két jegyzőkönyv közötti tartalmi ellentmondást fel kell oldania és vizsgálnia kell, hogy az eltérő megállapításoknak mi az oka, melynek eredményéről döntésben számot kell adnia. Ennek során nem mellőzhetők a felperes helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvre tett észrevételében előadottak, különös figyelemmel a csatolt fényképfelvételekre.

A felülvizsgálati kérelem

[6] Az alperes a jogerős ítéletet felülvizsgálati kérelemmel támadta, melynek befogadhatóságát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontra alapította. Kiemelte a felvetett jogkérdés különlegesen fontos súlyát, illetve társadalmi jelentőségét, mivel az az Európai Unió és a magyar költségvetés érdekét sértő joggyakorlat kialakulását eredményezheti. Az irányadó Rendelet 32. cikk (4) bekezdése érinti valamennyi támogatási kérelem benyújtóját. A joggyakorlat egységének és továbbfejlesztésének biztosítása kiemelt jelentőséggel bír az Európai Unió forrásaiból származó támogatások rendszerében azért is, mert az eljárási törvény, illetve a rendeletek értelmezése kulcsfontosságú az egyes pályázókra nézve, valamint a vonatkozó döntést meghozó hatóságok számára is.

[7] Álláspontja szerint az elsőfokon jogerőre emelkedő, közigazgatási ügyekben született ítéleteknél az ügy érdemére kiható jogszabálysértés minden esetben különleges súlyú jogkérdésnek minősül, mivel az esetleges téves jogértelmezések a jövőre nézve reparálhatók és elkerülhetők lesznek, akár az érintett hatóság saját hatáskörén belül is.

[8] Hivatkozott arra is, hogy a jogszabálysértés társadalmi jelentősége széles körű, ugyanis az Európai Unió forrásaiból finanszírozott támogatások minden természetes és jogi személy részére nyitva álló lehetőségek – a jogszabályokban foglalt egyéb feltételek és előírások teljesülése mellett –, ezért különösen fontos az egyértelmű, félre nem érthető, szakszerű és precíz jogértelmezés.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn.

[10] A Kúria előtti felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását meg kell előznie a kérelem befogadhatóságáról való döntésnek. Azt, hogy ennek során a Kúria milyen körben vizsgálódhat, a Kp. 117.§ (4) és 118.§ (1) bekezdése határozza meg. A szabályozás által megadott keretek azt a célt szolgálják, hogy a Kúria döntésével eleget tudjon tenni a joggyakorlat irányításával és egységének biztosításával kapcsolatos feladatainak, hogy az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. A befogadás megengedhetőségéről való döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálni.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége, ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége, ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[12] A Kp. 117.§ (4) bekezdése folytán a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[13] A Kúria megállapította, hogy alperes tételesen csak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontját jelölte meg, tartalmában azonban hivatkozott az Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti joggyakorlat egységére és továbbfejlesztésének szükségességére,

valamint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont alá tartozó ügy érdemére kiható jogszabálysértésre is.

[14] A Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont aa) alpont esetében a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása alapozhatja meg a kérelem befogadását. A joggyakorlat egységének biztosításának szükségessége akkor merül fel, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben (irányelv, elvi döntés, kollégiumi állásfoglalás vagy a Legfelsőbb Bíróság kollégiumi véleménye), de leginkább az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást. A joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak az elvi tartalmú iránymutatás hiánya mellett azonban további feltétele, hogy a kérelmező hivatkozzon egymással ellentétes bírósági jogalkalmazást eredményező jogerős bírósági határozatokra. Széttartó bírósági döntések nélkül az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata nem indokolható a joggyakorlat egységének biztosítására utalással.

[15] A joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelem akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban, változatlan jogszabályi környezetben, a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[16] Az alperes felülvizsgálati kérelme a fenti követelményeknek nem felel meg, mert nem jelölt meg a joggyakorlat egységét megingató, vagy továbbfejlesztésének szükségességét alátámasztó gyakorlatot. A kérelem általánosságban megfogalmazott indokaiból nem lehet a Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti befogadási okra következtetni.

[17] Az alperes a felvetett jogkérdés különleges súlyára, társadalmi jelentőségére tekintettel is kérte a felülvizsgálati kérelem befogadását. Ebben az esetben a Kúria akkor fogadja be a felülvizsgálati kérelmet, ha az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélkezési gyakorlatában, és ha a jogkérdés nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, az adott ügy a jogalanyok széles körét érinti. További feltétele a befogadásnak, hogy a kérelem alapjául szolgáló jogkérdés a bíróságok előtt tömegesen merüljön fel, vagy az a társadalom széles körét közvetlen vagy közvetett módon érintse. Az az alperesi előadás, hogy az Európai Unió forrásaiból történő támogatások a jogalanyok széles köre számára elérhetőek, olyannyira általános szintű, hogy a befogadás szintjén szükséges mértékben sem mutatható ki okozati összefüggése a jogerős ítélettel, így szintén nem alapozza meg a befogadást. Ugyancsak nélkülözte a konkrétumot a magyar állam költségvetési érdekére való alperesi hivatkozás.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjához kapcsolódó esetekben a kérelem előterjesztője számára előírt indokolási kötelezettségnek kifejezetten a befogadhatóság körében kell teljesülni. Figyelemmel a Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont bevezető fordulatára,

akkor alkalmazható ezen befogadási ok, ha valószínűsíthető a kérelmező alapvető eljárási jogának sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, és mindez a valószínűségen nyugvó megállapítás szükségessé teszi a hivatkozás érdemi vizsgálatát. Nem alapozza meg a befogadást az az előadás, hogy a téves jogértelmezés kapcsán „az ügy érdemére kiható jogszabálysértés minden esetben különleges súlyú jogi kérdésnek minősül”. Konkrét indokok nélkül nem kerülhet sor a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadásra sem.

[19] Az alperes által előadott okokból nem kerülhetett sor a felülvizsgálati kérelem befogadására. A Kúria a Kp. 117.§ (4) bekezdésére tekintettel az alperes által megjelölteken túl is, valamennyi Kp. szerinti, hivatalból figyelembe vehető ok mentén vizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát. Ennek során nem észlelt a jogegységgel okozati kapcsolatban álló indokot, a felülvizsgálati kérelmet a Kp. által nevesített egyetlen szempont alapján sem találta befogadhatónak. Mindezekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a Kp. 118.§ (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[20] Konkrétumokat nem tartalmazó, általános indokok alapján nem kerülhet sor a felülvizsgálati kérelem befogadására.

Záró rész

[21] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57.§ (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[22] A Kúria a végzés befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[23] A végzés ellen a Kp. 116.§ d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2023. szeptember 20.

dr. Hajnal Péter s.k.
a tanács elnöke

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.
előadó bíró

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.
bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.
bíró

dr. Heinemann Csilla s.k.
bíró